Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2025/454

10.3.2025

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2025/454

z dne 7. marca 2025

o določitvi pravil glede uporabe Uredbe (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z ustanovitvijo znanstvenega odbora neodvisnih strokovnjakov na področju umetne inteligence

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 ([1]) ter zlasti člena 68(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Ustanoviti bi bilo treba znanstveni odbor neodvisnih strokovnjakov na področju umetne inteligence (v nadaljnjem besedilu: znanstveni odbor), ki bi podpiral dejavnosti izvrševanja iz Uredbe (EU) 2024/1689 ter svetoval in zagotavljal podporo Evropskemu uradu za umetno inteligenco (v nadaljnjem besedilu: Urad za UI) pri opravljanju njegovih nalog.

(2) Člani znanstvenega odbora bi morali biti imenovani na podlagi objektivnih meril in izvedenega javnega razpisa za prijavo interesa. Z merili za izbor, vključenimi v razpis za prijavo interesa, bi bilo treba zagotoviti, da so izbrani visoko usposobljeni multidisciplinarni in interdisciplinarni strokovnjaki z zadostnim najnovejšim znanstvenim, socialno-tehničnim ali tehničnim strokovnim znanjem o različnih vidikih, povezanih z umetno inteligenco (v nadaljnjem besedilu: UI) in učinki UI ali kako drugače pomembnih za učinkovito izvrševanje Uredbe (EU) 2024/1689, vključno s strokovnim znanjem v zadevnih sektorjih, o temeljnih pravicah in enakosti, kadar je to ustrezno, ter da lahko delujejo neodvisno in v javnem interesu. V razpisu za prijavo interesa bi se moral določiti postopek prijave. Dokazila lahko vključujejo izjave, ki jih je izdal javni organ države članice Unije ali članice Evropskega združenja za prosto trgovino, ki je članica Evropskega gospodarskega prostora, in ki potrjujejo znanstveno, socialno-tehnično ali tehnično strokovno znanje kandidatov.

(3) Da se zagotovi učinkovito delovanje in hkrati raznolikost strokovnega znanja, bi moralo biti v skladu s posvetovanjem z Evropskim odborom za umetno inteligenco (v nadaljnjem besedilu: Odbor) v znanstveni odbor imenovanih največ 60 strokovnjakov. Za vsak mandat bi bilo treba število strokovnjakov, ki bodo imenovani v znanstveni odbor, določiti in navesti v razpisu za prijavo interesa, in sicer na podlagi pričakovane delovne obremenitve in potrebnega strokovnega znanja ter v vsakem primeru v posvetovanju z Odborom. Komisija bo ocenila največje število strokovnjakov na podlagi pridobljenih izkušenj in razmislila o njegovi reviziji v okviru morebitnega pregleda te uredbe.

(4) Določiti bi bilo treba načela za izbor raznolike skupine strokovnjakov. Komisija bi morala pri izbiri strokovnjakov v največji možni meri zagotoviti uravnoteženo zastopanost spolov in pravično geografsko zastopanost. Da bi dosegli pravično geografsko zastopanost, bi bilo treba iz vsake države članice Unije in vsake članice Evropskega združenja za prosto trgovino, ki je članica Evropskega gospodarskega prostora, imenovati vsaj enega državljana, če ta izpolnjuje merila razpisa. V vsakem primeru bi morali iz vsake od navedenih držav prihajati največ trije strokovnjaki. Ob priznavanju pomena vključevanja različnih perspektiv v znanstveni odbor bi bilo treba državljanom tretjih držav omogočiti, da so imenovani za strokovnjake. Vendar bi morale biti vsaj štiri petine

([1]) UL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

strokovnjakov znanstvenega odbora državljani držav članic Unije ali članic Evropskega združenja za prosto trgovino, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora.

(5) Za zagotovitev učinkovitega delovanja znanstvenega odbora bi morala Urad za UI in Skupno raziskovalno središče Evropske komisije skupaj zagotavljati njegov sekretariat.

(6) Organizacija znanstvenega odbora bi morala zagotavljati prilagodljivost, tako da je strokovno znanje mogoče uporabiti skladno s potrebami. V ta namen bi morala predsednik in sekretariat imenovati poročevalca in zadevna prispevajoča člana za posamezne naloge znanstvenega odbora, pri čemer bi morala med drugim upoštevati strokovno znanje, vključno s sektorskim strokovnim znanjem, razpoložljivost, morebitna navzkrižja interesov in varnostna vprašanja.

(7) Glede na prispevek znanstvenega odbora k doseganju ciljev politik Unije bi morali strokovnjaki s podpiranjem dejavnosti izvrševanja iz Uredbe (EU) 2024/1689 na zahtevo Urada za UI prejeti ustrezno plačilo za izvajanje nalog znanstvenega odbora. To plačilo bi bilo treba določiti v skladu z veljavnimi določbami Komisije, zlasti členom 237 Uredbe (EU) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]).

(8) V izogib navzkrižju interesov pri opravljanju svojih nalog bi morali biti strokovnjaki znanstvenega odbora neodvisni od vseh ponudnikov sistemov UI ali modelov UI za splošne namene ter bi morali delovati neodvisno, nepristransko in objektivno. Za zagotovitev zaupanja v delo znanstvenega odbora bi morali strokovnjaki predložiti izjavi o interesih in zavezanosti delovanju v javnem interesu, ki bi morali biti javno dostopni. V isti namen bi se morale naloge znanstvenega odbora izvajati na pregleden način, članstvo v njem pa bi moralo biti javno dostopno.

(9) Da se omogoči okrepitev nacionalnih zmogljivosti, potrebnih za učinkovito izvrševanje Uredbe (EU) 2024/1689, bi morali imeti organi držav članic za nadzor trga možnost zaprositi znanstveni odbor za podporo pri dejavnostih izvrševanja iz navedene uredbe. Urad za UI bi moral zagotoviti praktična sredstva, ki bi državam članicam omogočila, da zahtevajo tako podporo. Zahteve bi morale biti potrebne in sorazmerne, Urad za UI pa bi jih moral pravočasno obravnavati.

(10) Za zagotovitev, da lahko znanstveni odbor učinkovito izdaja kvalificirana opozorila Uradu za UI v skladu s členom 90 Uredbe (EU) 2024/1689, bi bilo treba določiti pogoje, postopke in podrobnosti za izdajo takih kvalificiranih opozoril. Urad za UI bi moral zagotoviti varen vmesnik, prek katerega lahko znanstveni odbor posreduje kvalificirana opozorila in dokaze, ki podpirajo taka opozorila. Glede na pomen in morebitne posledice kvalificiranega opozorila za ponudnika modela UI za splošne namene bi morali člani znanstvenega odbora odločitev o izdaji takega opozorila sprejeti najmanj z navadno večino.

(11) Da se znanstveni odbor pooblasti za učinkovito opravljanje njegovih nalog iz člena 68(3) Uredbe (EU) 2024/1689, bi bilo treba določiti pogoje, postopke in podrobnosti, v skladu s katerimi znanstveni odbor in njegovi člani zaprošajo Urad za UI za pomoč pri opravljanju svojih nalog. Zlasti bi bilo treba določiti, kako lahko znanstveni odbor zahteva, da Komisija ponudniku modela UI za splošne namene izda zahtevo za informacije v skladu s členom 91(3) Uredbe (EU) 2024/1689.

([2]) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).

(12) Tako zahtevo bi moral vložiti član znanstvenega odbora, ki je imenovan za poročevalca za nalogo znanstvenega odbora in ga podpira vsaj tretjina članov znanstvenega sveta. V zahtevi bi bilo treba ustrezno utemeljiti, zakaj je zahteva za informacije in dostop do njih potrebna za opravljanje nalog znanstvenega odbora. Urad za UI bi moral oceniti nujnost in sorazmernost zahteve ob upoštevanju potrebe po varovanju poslovnih skrivnosti in zaupnih poslovnih informacij. Kadar se Urad za UI odloči ugoditi zahtevi, bi moral pripraviti zahtevo za informacije ponudnika, ki jo izda Komisija, in prejete informacije dati na voljo ustreznim članom znanstvenega odbora. Urad za UI bi moral vzpostaviti varna tehnična sredstva, ki bi morala ustrezati svojemu namenu in delovati v skladu z ustrezno visokim standardom, da se omogoči dostop do navedenih informacij, ki bi moral biti omejen na člane znanstvenega odbora, ki zahtevajo informacije, in sicer na imenovanega poročevalca in prispevajoča člana za nalogo znanstvenega odbora. Člani, ki zahtevajo informacije, bi morali pred prejemom podatkov predložiti samoizjavo, da nameravajo zahtevane informacije uporabiti le za navedeni namen in v kateri so opisani načini in zaščitni ukrepi za zagotovitev zaupnega ravnanja s podatki. Urad za UI bi moral imeti možnost zavrniti zahtevo, če na podlagi informacij, ki jih je predložil član znanstvenega odbora, utemeljeno domneva, da obstajajo razumno predvidljiva tveganja, povezana z varnostjo ali zaupnostjo podatkov.

(13) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za UI –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNA DOLOČBA

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

Ta uredba določa pravila o:

(a) ustanovitvi in delovanju znanstvenega odbora neodvisnih strokovnjakov na področju umetne inteligence;

(b) pogojih, postopkih in podrobnostih, v skladu s katerimi znanstveni odbor in njegovi člani izdajajo kvalificirana opozorila in zaprošajo Urad za UI za pomoč pri opravljanju svojih nalog.

POGLAVJE II

USTANOVITEV IN DELOVANJE ZNANSTVENEGA ODBORA

Člen 2

Ustanovitev znanstvenega odbora

Ustanovi se znanstveni odbor neodvisnih strokovnjakov na področju umetne inteligence (v nadaljnjem besedilu: znanstveni odbor).

Člen 3

Merila za izbor in sestava znanstvenega odbora

1. Strokovnjaki so v znanstveni odbor imenovani na podlagi razpisa za prijavo interesa in meril za izbor, določenih v navedenem razpisu.

2. Komisija za vsak mandat iz člena 4 v posvetovanju z Evropskim odborom za umetno inteligenco (v nadaljnjem besedilu: Odbor) določi število strokovnjakov, ki se navede v razpisu za prijavo interesa iz odstavka 1. Število strokovnjakov v znanstvenem odboru v nobenem primeru ne sme biti večje od 60.

3. Strokovnjaki so izbrani ob upoštevanju potrebe po zagotovitvi:

(a) multidisciplinarnega in interdisciplinarnega zadostnega najnovejšega znanstvenega, tehničnega ali socialno-tehničnega strokovnega znanja, povezanega z umetno inteligenco (v nadaljnjem besedilu: UI) in učinki UI ali kako drugače relevantnega za učinkovito izvrševanje Uredbe (EU) 2024/1689, vključno s strokovnim znanjem v zadevnih sektorjih, o temeljnih pravicah in enakosti, kadar je to ustrezno;

(b) neodvisnosti od katerega koli ponudnika sistema UI ali modela UI za splošne namene, kot je določeno v členu 68(2), točka (b), Uredbe (EU) 2024/1689;

(c) nepristranskosti in objektivnosti, kot je določeno v členu 68(4) Uredbe (EU) 2024/1689;

(d) sposobnosti skrbnega, natančnega in objektivnega izvajanja dejavnosti.

4. Komisija pri izboru zagotovi, da se za strokovnjake v znanstvenem odboru imenuje najmanj eden in največ trije državljani iz vsake države članice Unije in vsake članice Evropskega združenja za prosto trgovino, ki je članica Evropskega gospodarskega prostora, pod pogojem, da obstajajo kandidati iz te države, ki izpolnjujejo merila iz razpisa, in če je mogoče na ta način doseči dovolj obsežno pokritost ustreznih strokovnih področij. Državljani držav članic Unije in članic Evropskega združenja za prosto trgovino, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora, predstavljajo najmanj štiri petine strokovnjakov v znanstvenem odboru.

5. Komisija pri izbiri strokovnjakov v največji možni meri zagotovi uravnoteženo zastopanost spolov. V ta namen Komisija, kadar je za izbor potrebna odločitev med dvema enako kvalificiranima kandidatoma, da prednost kandidatu nezadostno zastopanega spola.

6. Strokovnjaki, ki izpolnjujejo merila iz razpisa, vendar niso imenovani v znanstveni odbor, se uvrstijo na rezervni seznam razpoložljivih strokovnjakov (v nadaljnjem besedilu: rezervni seznam), ki velja za čas mandata odbora iz člena 4.

Člen 4

Trajanje mandata

1. Strokovnjaki so za člane znanstvenega odbora imenovani za omejeno obdobje dveh let z možnostjo podaljšanja.

2. Kadar strokovnjak odstopi ali ne izpolnjuje več pogojev iz členov 10 in 13 te uredbe ali člena 339 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ga lahko Komisija razreši.

3. Če je strokovnjak med mandatom razrešen, Komisija za preostanek mandata imenuje njegovega namestnika z rezervnega seznama ali po potrebi na podlagi razpisa za prijavo interesa. Komisija si pri imenovanju nadomestnega člana prizadeva zagotoviti kontinuiteto strokovnega znanja, geografske zastopanosti in uravnotežene zastopanosti spolov.

Člen 5

Predsednik in podpredsednik

1. Na začetku vsakega mandata iz člena 4 Komisija izmed članov znanstvenega odbora imenuje predsednika in podpredsednika. V ta namen znanstveni odbor z navadno večino svojih članov priporoči predsednika in podpredsednika izmed svojih članov.

2. Mandat predsednika in podpredsednika sledi mandatu znanstvenega odbora iz člena 4 in se lahko enkrat podaljša. Vsakršna zamenjava predsednika ali podpredsednika med navedenim mandatom poteka po postopku iz odstavka 1 in velja do izteka mandata.

Člen 6

Sekretariat

1. Urad za umetno inteligenco (v nadaljnjem besedilu: Urad za UI) in Skupno raziskovalno središče skupaj zagotavljata sekretariat (v nadaljnjem besedilu: sekretariat) za znanstveni odbor.

2. Sekretariat je odgovoren za podporo, ki je potrebna za učinkovito delovanje znanstvenega odbora. Sekretariat zlasti:

— ugotavlja in obvladuje nasprotja interesov;

— spremlja skladnost s poslovnikom iz člena 8 in izpolnjevanje zahtev za izvajanje nalog v skladu s členom 68(3) Uredbe (EU) 2024/1689;

— obravnava zahteve organov za nadzor trga znanstvenemu odboru po dodatnem strokovnem znanju;

— obravnava zahteve držav članic za podporo strokovnjakov za namene njihovega izvrševanja Uredbe (EU) 2024/1689 na nacionalni ravni.

Člen 7

Opravljanje nalog in priprava dokumentov

1. Komisija v posvetovanju s predsednikom imenuje člane znanstvenega odbora za izvajanje nalog odbora na podlagi strokovnega znanja, razpoložljivosti in drugih dejavnikov, pomembnih za učinkovito izvajanje zadevne naloge, vključno z morebitnimi navzkrižji interesov in varnostnimi pomisleki. Pred morebitnim imenovanjem se je treba posvetovati s člani znanstvenega odbora, ki imajo možnost izraziti interes za imenovanje.

2. Komisija lahko za vsako nalogo v skladu s členom 68(3) Uredbe (EU) 2024/1689 v posvetovanju s predsednikom imenuje poročevalca in dva prispevajoča člana. Člani znanstvenega odbora se lahko kadar koli odločijo, da bodo na lastno pobudo pripravili kvalificirana opozorila v skladu s členom 90 Uredbe (EU) 2024/1689 ali druge naloge znanstvenega odbora.

3. Kadar strokovnjak ne more več učinkovito opravljati dodeljene naloge, o tem obvesti Komisijo, ki v posvetovanju s predsednikom imenuje drugega člana znanstvenega odbora pod pogoji iz odstavka 1.

4. Kadar Komisija imenuje strokovnjaka iz znanstvenega odbora, ki v njenem imenu izvaja ocene v skladu s členom 92(2) Uredbe (EU) 2024/1689, oceni, ali bi tako imenovanje lahko vplivalo na sposobnost strokovnjaka, da neodvisno, nepristransko in objektivno opravlja trenutno dodeljene naloge v znanstvenem odboru. Kadar Komisija ugotovi, da bi tako imenovanje lahko negativno vplivalo na tako sposobnost, se strokovnjaka izvzame iz zadevne trenutno dodeljene naloge, ki se dodeli drugemu članu znanstvenega odbora pod pogoji iz odstavka 1.

5. Znanstveni odbor lahko opravi tematska zaslišanja z deležniki, da bi zbral dokaze za pripravo svojih nalog v skladu s členom 68(3) in členom 90 Uredbe (EU) 2024/1689. V ta namen lahko predsednik, če to zahtevajo vsaj trije člani odbora, zaprosi sekretariat, naj organizira takšna zaslišanja. Udeležba in sklepi takih zaslišanj so javno dostopni na namenskem spletnem mestu Komisije.

Člen 8

Poslovnik

1. Znanstveni odbor na predlog sekretariata in v dogovoru z njim sprejme poslovnik z navadno večino svojih članov.

2. V poslovniku znanstvenega odbora so med drugim določeni:

(a) postopki za izvajanje nalog znanstvenega odbora iz člena 68(3) Uredbe (EU) 2024/1689;

(b) pravila, ki zagotavljajo upoštevanje načel iz členov 10 do 13 te uredbe, in

(c) pravila v zvezi z glasovanjem, tudi s tihim postopkom.

3. Znanstveni odbor v dogovoru s sekretariatom najmanj vsaki dve leti pregleda poslovnik v zvezi z njegovim prispevkom k učinkovitemu delovanju znanstvenega odbora in ga po potrebi posodobi.

4. Poslovnik je javno dostopen na namenskem spletnem mestu Komisije.

Člen 9

Plačilo

1. Strokovnjaki so plačani, če so bili imenovani za poročevalca ali prispevajočega člana za izvajanje nalog znanstvenega odbora v skladu z veljavnimi določbami Komisije, kadar je take naloge zahteval Urad za UI v skladu s členom 68(3) Uredbe (EU) 2024/1689.

2. Komisija v skladu z veljavnimi določbami Komisije strokovnjakom povrne potne stroške in, kadar sekretariat to oceni kot primerno, izplača dnevnice, povezane z dejavnostmi znanstvenega odbora. Navedeni stroški se povrnejo v mejah razpoložljivih sredstev, dodeljenih službam Komisije v okviru letnega postopka razporeditve sredstev.

Člen 10

Neodvisnost, nepristranskost in objektivnost

1. Strokovnjaki so imenovani ali dodeljeni v svojem imenu. Svojih odgovornosti ne smejo prenesti na nobeno drugo osebo.

2. Strokovnjaki so neodvisni od vseh ponudnikov sistemov UI ali modelov UI za splošne namene v smislu Uredbe (EU) 2024/1689; pri tem se zahteva, da strokovnjak ni zaposlen pri takem ponudniku niti ni v pogodbenem razmerju s takim ponudnikom v celotnem mandatu iz člena 4, saj bi to lahko vplivalo na neodvisnost, nepristranskost in objektivnost strokovnjaka.

3. Strokovnjaki podajo izjavo o interesih, v kateri navedejo vsakršen interes, ki bi lahko ogrozil njihovo neodvisnost, nepristranskost in objektivnost ali glede katerega je mogoče upravičeno sklepati na takšno ogrožanje, vključno z vsemi pomembnimi okoliščinami v zvezi z njihovimi ožjimi družinskimi člani. Predloga takšne izjave o interesih se predloži kot priloga k razpisu za prijavo interesa, izjava o interesih pa se predloži kot del prijave.

4. Strokovnjaki svoje izjave o interesih posodobijo:

— pred imenovanjem v znanstveni odbor ali pred vključitvijo na rezervni seznam;

— ob kakršni koli spremembi okoliščin.

5. Kadar obveznosti iz odstavkov 1 do 4 niso izpolnjene, lahko Urad za UI sprejme vse ustrezne ukrepe, vključno z izločitvijo strokovnjaka iz znanstvenega odbora.

Člen 11

Zavezanost

1. Strokovnjaki se zavežejo k delovanju v javnem interesu in upoštevajo načela iz členov 10 do 13. V ta namen podpišejo izjavo o zavezanosti.

2. Strokovnjaki odgovarjajo na zahteve in druga sporočila predsednika in sekretariata. Prizadevajo si, da dodeljene naloge izpolnijo po svojih najboljših zmožnostih in v rokih, kakor je opisano v poslovniku iz člena 8.

Člen 12

Preglednost

Dejavnosti znanstvenega odbora se izvajajo pregledno. Sekretariat brez nepotrebnega odlašanja na namenskem spletnem mestu Komisije javno objavi:

— imena strokovnjakov, imenovanih v znanstveni odbor;

— življenjepise ter izjave o interesih, zaupnosti in zavezanosti strokovnjakov, imenovanih v znanstveni odbor;

— poslovnik znanstvenega odbora iz člena 8;

— mnenja ali priporočila, oblikovana pri izpolnjevanju nalog v skladu s členom 68(3) Uredbe (EU) 2024/1689, razen kadar bi to pomenilo razkritje zaupnih poslovnih informacij, poslovnih skrivnosti ali strateških interesov Unije;

— udeležence in sklepe tematskih zaslišanj iz člena 7(4).

Člen 13

Zaupnost

1. Strokovnjaki ne smejo razkriti nobenih zaupnih informacij, ki jih pridobijo pri svojem delu v znanstvenem odboru ali zaradi izvajanja drugih dejavnosti, ki jih ureja ta uredba. Zato podpišejo izjavo o zaupnosti.

2. Strokovnjaki upoštevajo člen 339 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

3. Strokovnjaki upoštevajo pravila o zaupnosti v zvezi z varovanjem tajnih in občutljivih netajnih podatkov Unije, kakor so določena v sklepih Komisije (EU, Euratom) 2015/443 ([3]) in (EU, Euratom) 2015/444 ([4]).

4. Kadar obveznosti iz odstavkov 1, 2 in 3 niso izpolnjene, lahko Komisija sprejme vse ustrezne ukrepe, vključno z izločitvijo strokovnjaka iz znanstvenega odbora.

([3]) Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/443 z dne 13. marca 2015 o varnosti v Komisiji (UL L 72, 17.3.2015, str. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj).

([4]) Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/444 z dne 13. marca 2015 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 72, 17.3.2015, str. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

POGLAVJE III

PODPORA ORGANOM ZA NADZOR TRGA

Člen 14

Zahtevki organov za nadzor trga za podporo

1. Urad za UI organom za nadzor trga zagotovi praktična sredstva, s katerimi lahko zaprosi znanstveni odbor za podporo pri svojih dejavnostih nadzora trga v skladu z Uredbo (EU) 2024/1689.

2. V vsakem zahtevku znanstvenemu odboru za podporo, ki se lahko nanaša le na dejavnosti nadzora trga v skladu z Uredbo (EU) 2024/1689, se jasno navede namen zahtevane podpore ter utemelji nujnost in sorazmernost zahtevka.

3. Urad za UI oceni nujnost in sorazmernost zahtevka za podporo, pri čemer upošteva razpoložljivo zmogljivost znanstvenega odbora in potrebo po zagotovitvi učinkovitega dostopa do strokovnjakov vsem državam članicam.

4. Kadar Urad za UI na podlagi ocene iz odstavka 3 ugotovi, da je zahtevek nujen in sorazmeren, Komisija imenuje poročevalca in dva prispevajoča člana za nalogo v skladu s členom 7.

5. Kadar Urad za UI ugotovi, da zahtevana podpora ni nujna in sorazmerna, o tem obvesti organ za nadzor trga, ki je vložil zahtevek, in navede razloge za zavrnitev.

6. Urad za UI zahtevek obravnava v dveh tednih od prejema popolnega zahtevka. Urad za UI lahko kadar koli pred sprejetjem odločitve od organa za nadzor trga, ki je vložil zahtevek, zahteva dodatne informacije za utemeljitev zahtevka. V tem primeru se zahtevek ne šteje za popolnega, dokler niso predložene dodatne informacije.

POGLAVJE IV

ZAHTEVKI ZA POMOČ

Člen 15

Zahtevek za pomoč Urada za UI

1. Kadar znanstveni odbor v skladu s členom 91(3) Uredbe (EU) 2024/1689 zahteva, da Komisija od ponudnika modelov UI za splošne namene zahteva dokumentacijo ali informacije in odobri dostop do prejetih informacij, če je to potrebno in sorazmerno za izpolnjevanje naloge iz člena 68(3) Uredbe (EU) 2024/1689 (v nadaljnjem besedilu: zahtevek za pomoč), se ustrezno upošteva potreba po varovanju poslovnih skrivnosti in zaupnih poslovnih informacij.

2. Zahtevek za pomoč lahko na Urad za UI naslovi član znanstvenega odbora, ki ga je sekretariat imenoval za poročevalca za nalogo znanstvenega odbora. Takšen zahtevek se vloži le, če je poročevalca za to pooblastila najmanj tretjina članov znanstvenega odbora.

3. V zahtevku za pomoč se jasno navedejo imena poročevalca in prispevajočih članov, ki zahtevajo pomoč, ter namen zahtevka za pomoč, ki se lahko nanaša le na izpolnjevanje nalog znanstvenega odbora v skladu s členom 68(3) Uredbe (EU) 2024/1689. V dokaz nujnosti in sorazmernosti takega zahtevka, kot se zahteva v členu 91(3) Uredbe (EU) 2024/1689, se v njem utemelji:

(a) da se bo z zavrnitvijo zahtevka za pomoč poročevalcu, ki je vložil zahtevek, preprečilo opravljanje njegove naloge iz člena 68(3) Uredbe (EU) 2024/1689;

(b) da količina, obseg, zrnatost ter vrsta zahtevane dokumentacije in informacij ne presegajo tistega, kar je potrebno za izvedbo naloge.

Člen 16

Obravnava zahtevka za pomoč

1. Urad za UI oceni, ali je izdaja zahtevka za dokumentacijo ali informacije ponudniku modela UI za splošne namene potrebna in sorazmerna za izpolnjevanje nalog znanstvenega odbora, pri čemer upošteva potrebo po varstvu poslovnih skrivnosti in zaupnih poslovnih informacij.

2. Kadar Urad za UI na podlagi ocene iz odstavka 1 ugotovi, da je zahtevek za pomoč potreben in sorazmeren, lahko pripravi sklep, na podlagi katerega lahko Komisija ponudniku modela UI za splošne namene izda zahtevek za dokumentacijo ali informacije v skladu s členom 91 Uredbe (EU) 2024/1689, in znanstvenemu odboru odobri dostop do prejete dokumentacije ali informacij.

3. Kadar Urad za UI ugotovi, da zahtevana pomoč ni nujna in sorazmerna, o tem obvesti znanstveni odbor in navede razloge za zavrnitev.

4. Urad za UI Odboru redno poroča o prejetih zahtevkih in odločitvah, sprejetih v zvezi z njimi.

5. Urad za UI zahtevek obravnava v dveh tednih od prejema popolnega zahtevka. Urad za UI lahko kadar koli pred sprejetjem odločitve od člana znanstvenega odbora, ki je vložil zahtevek, zahteva dodatne informacije za utemeljitev zahtevka. V tem primeru se zahtevek ne šteje za popolnega, dokler niso predložene dodatne informacije.

Člen 17

Pogoji za odobritev dostopa do prejete dokumentacije ali informacij

1. Urad za UI zagotovi varna sredstva, s katerimi lahko prejeto dokumentacijo ali informacije, ki jih je Komisija zahtevala na podlagi zahtevka za pomoč, da na voljo poročevalcu znanstvenega odbora, ki je vložil zahtevek.

2. Dostop do zahtevanih informacij je omejen na imenovanega poročevalca in prispevajoča člana ter časovno omejen, z možnostjo podaljšanja na podlagi ustrezno utemeljenega zahtevka.

3. Urad za UI pred odobritvijo dostopa do prejete dokumentacije ali informacij od poročevalca zahteva predložitev:

(a) samoizjave o uporabi informacij izključno za navedene namene iz člena 15(3) te uredbe ter

(b) opisa načinov in zaščitnih ukrepov za zagotovitev zaupnega ravnanja s prejetimi informacijami.

4. Urad za UI ima možnost zavrniti dostop do zahtevanih podatkov, če na podlagi predloženih informacij v skladu z odstavkom 3 utemeljeno domneva, da obstajajo razumno predvidljiva tveganja, povezana z varnostjo ali zaupnostjo podatkov.

POGLAVJE V

IZDAJANJE KVALIFICIRANIH OPOZORIL

Člen 18

Postopek izdajanja kvalificiranih opozoril

1. Za izdajo kvalificiranega opozorila Uradu za UI v skladu s členom 90(1) Uredbe (EU) 2024/1689 je potrebna odločitev vsaj navadne večine članov znanstvenega odbora. Znanstveni odbor lahko v svoj poslovnik iz člena 8 vključi podrobnejše postopke.

2. Kvalificirana opozorila se ustrezno utemeljijo in vsebujejo vsaj informacije iz člena 90(3) Uredbe (EU) 2024/1689.

3. Urad za UI zagotovi namenski vmesnik za varen prenos kvalificiranih opozoril. Naveden vmesnik vsebuje vsaj naslednje funkcionalnosti:

(a) pošiljanje kvalificiranih opozoril v skladu s členom 90(1) Uredbe (EU) 2024/1689;

(b) umik kvalificiranih opozoril, popravljanje informacij v kvalificiranih opozorilih in spreminjanje kvalificiranih opozoril ter

(c) zaključevanje kvalificiranih opozoril.

Člen 19

Obravnava kvalificiranih opozoril

1. Urad za UI oceni kvalificirana opozorila, izdana v skladu s členom 90(1) Uredbe (EU) 2024/1689, in sprejme odločitev o uvedbi kakršnih koli ukrepov iz členov 91 do 93 navedene uredbe. Če se Urad za UI odloči, da ne bo uvedel nobenih ukrepov iz členov 91 do 93 navedene uredbe, zaključi kvalificirano opozorilo.

2. Urad za UI kvalificirano opozorilo obravnava v dveh tednih od prejema popolnega kvalificiranega opozorila. Urad za UI lahko kadar koli pred sprejetjem odločitve od člana znanstvenega odbora, ki je vložil zahtevek, zahteva dodatne informacije za utemeljitev zahtevka. V tem primeru se kvalificirano opozorilo ne šteje za popolno, dokler niso predložene dodatne informacije.

3. Urad za UI pred uvedbo ukrepov iz odstavka 1 obvesti Odbor v skladu s členom 90(2) Uredbe (EU) 2024/1689.

4. Kadar se Urad za UI odloči uvesti ukrep v skladu s členi 91 do 93 Uredbe (EU) 2024/1689, sekretariat v posvetovanju s predsednikom znanstvenega odbora imenuje poročevalca in dva prispevajoča člana, odgovorne za svetovanje Komisiji pri sprejetju ukrepov.

POGLAVJE VI

KONČNA DOLOČBA

Člen 20

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 7. marca 2025

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN